

[26]
17+6

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 6
Copy - 3
Eng - 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Sc. SEM :1, June: 2022

MATHEMATICS, US01CMTH51 (Calculus)

Date: 15/06/2022, Wednesday

Time: 9.00 to 11.00 pm

Q.1 નીચેનાં વિકલ્પો માંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો.

[10]

(1) $\cosh x + \sinh x = \dots\dots\dots$

- (a) e^x (b) e^{-x} (c) 1 (d) -1

(2) જો $y = (ax + b)^{-1}$ તો $y_n = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{(-1)^n n! a^n}{(ax+b)^{n+1}}$ (b) $\frac{(-1)^n n! a^n}{(ax+b)^n}$ (c) $\frac{(-1)^n a^n}{(ax+b)^{n+1}}$ (d) એક પણ નહિ

(3) જો $y = e^{m \cos^{-1} x}$ તો $y_1^2 = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{m^2 y^2}{1-x^2}$ (b) $\frac{m^2 y^2}{x^2}$ (c) $\frac{m^2 y^2}{1+x^2}$ (d) એક પણ નહિ

(4) જો $y = \frac{x^2-1}{x^2-4}$ તો Y-અંતઃખંડ $\dots\dots\dots$ છે.

- (a) $-\frac{1}{4}$ (b) $\frac{1}{4}$ (c) 4 (d) -4

(5) જો ઉલ્કેન્દ્રતા $e = 1$ તો શાંકવ $\dots\dots\dots$ છે.

- (a) અતિવલય (b) પરવલય (c) ઉપવલય (d) વર્તુળ

(6) વક્ર $r = \cos 2\theta$ એ આગળ $\dots\dots\dots$ સંમિત છે.

- (a) ધુવીયઅક્ષ (b) અવિલંબાક્ષ (c) ધુર્વ (d) ધુવીયઅક્ષ, અવિલંબાક્ષ અને ધુર્વ

(7) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^3 x \, dx = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $\frac{\pi}{2}$ (c) $\frac{2}{3}$ (d) 1

(8) જો $J_n = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \tan^n x \, dx$ તો $J_n = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{1}{n-1} - J_{n+2}$ (b) $\frac{1}{n-1} - J_{n-2}$ (c) $\frac{1}{n+1} - J_{n-2}$ (d) $\frac{1}{n-1} + J_{n-2}$

(9) જો $u = x^3 - 3xy^2$ તો $\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = \dots\dots\dots$

- (a) $-6x$ (b) 6 (c) $6x$ (d) -6

(10) જો $z = 3x^2y - 4xy^2$ એ ચલ x, y માં સમપરિમાણીય વિધેય હોય તો z નું પરિમાણ $\dots\dots\dots$ છે.

- (a) 2 (b) 1 (c) 3 (d) 4

Q.2 માગ્યા પ્રમાણે કરો.

[8]

(1) જો $y = \sinh 2x$ તો $\frac{dy}{dx} = \dots\dots$

(2) જો $y = \cos(2x + 1)$ તો $y_n = \dots\dots$

(3) જો $y = \frac{2}{x^2 - x - 2}$ તો સમક્ષિતિજ અંતત સ્પર્શક = $\dots\dots$ છે.

(4) ખરું અથવા ખોટું: ધ્રુવીય વક્ર $r = 3 + 3\cos\theta$ Cardioid છે?

(5) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^7 x \, dx = \dots\dots$

(6) જો $r = a(1 - \cos\theta)$ તો $r_2 = \dots\dots$

(7) જો $u = \frac{x^3 + y^3}{xy}$ તો $x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} = \dots\dots$

(8) ખરું અથવા ખોટું : સમપરિમાણીય વિધેય $f(x, y) = \frac{\sqrt{x} + \sqrt{y}}{x+y}$ નું પરિમાણ $-\frac{1}{2}$ છે ?

Q.3 ગમે તે 10 ના જવાબ આપો.

[20]

(1) કિમત શોધો : $\lim_{x \rightarrow a} (a - x) \tan\left(\frac{5\pi x}{2a}\right)$

(2) જો $y = e^{2x} \cos(5x)$ તો y_4 શોધો.

(3) જો $y = e^{3x} - \log(7x - 5)$ તો y_3 શોધો.

(4) $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$ નું પ્રયલ સમીકરણ શોધો.

(5) વક્ર $xy = 16$ ની સંમમિતા ની ચર્ચા કરો.

(6) Express the point $(-\sqrt{3}, 1)$ in polar form.

(7) કિમત શોધો: $\int_0^1 x^5 \sin^{-1} x \, dx$.

(8) વક્ર $s = 8a \sin^2\left(\frac{\psi}{6}\right)$ ના કોઈપણ બિંદુ આગળ વક્રતાત્રિજ્યા શોધો.

(9) કિમત શોધો : $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos^3(2x) \sin^4(4x) \, dx$.

(10) વ્યાખ્યા : સમપરિમાણીય વિધેય.

(11) જો $u = e^x \cos y$; $v = e^x \sin y$ તો x શોધો .

(12) જો $u = f(x - y, y - z, z - x)$ તો $\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial u}{\partial z}$ શોધો .

Q.4 ગમે તે 4 ના જવાબ આપો.

(1) લાયબ્નીટ્ઝ નું પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો .

(2) જો $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{ae^x - 2b\cos x + 3ce^{-x}}{x \sin x} = 2$ તો a, b, c શોધો .

(3) વક્ર $y = x^3 - 3x^2 + 2x$ નાં અંતઃખંડો , સંમિતતા , અનંત સ્પર્શકો અને વિધેય નું ચિહ્ન નક્કી કરો અને તે પર થી વક્ર નું આલેખન કરો .

(4) પ્રચલિત સંકેત માં સાબિત કરો કે $r = \frac{pe}{1 + e \cos \theta}$.

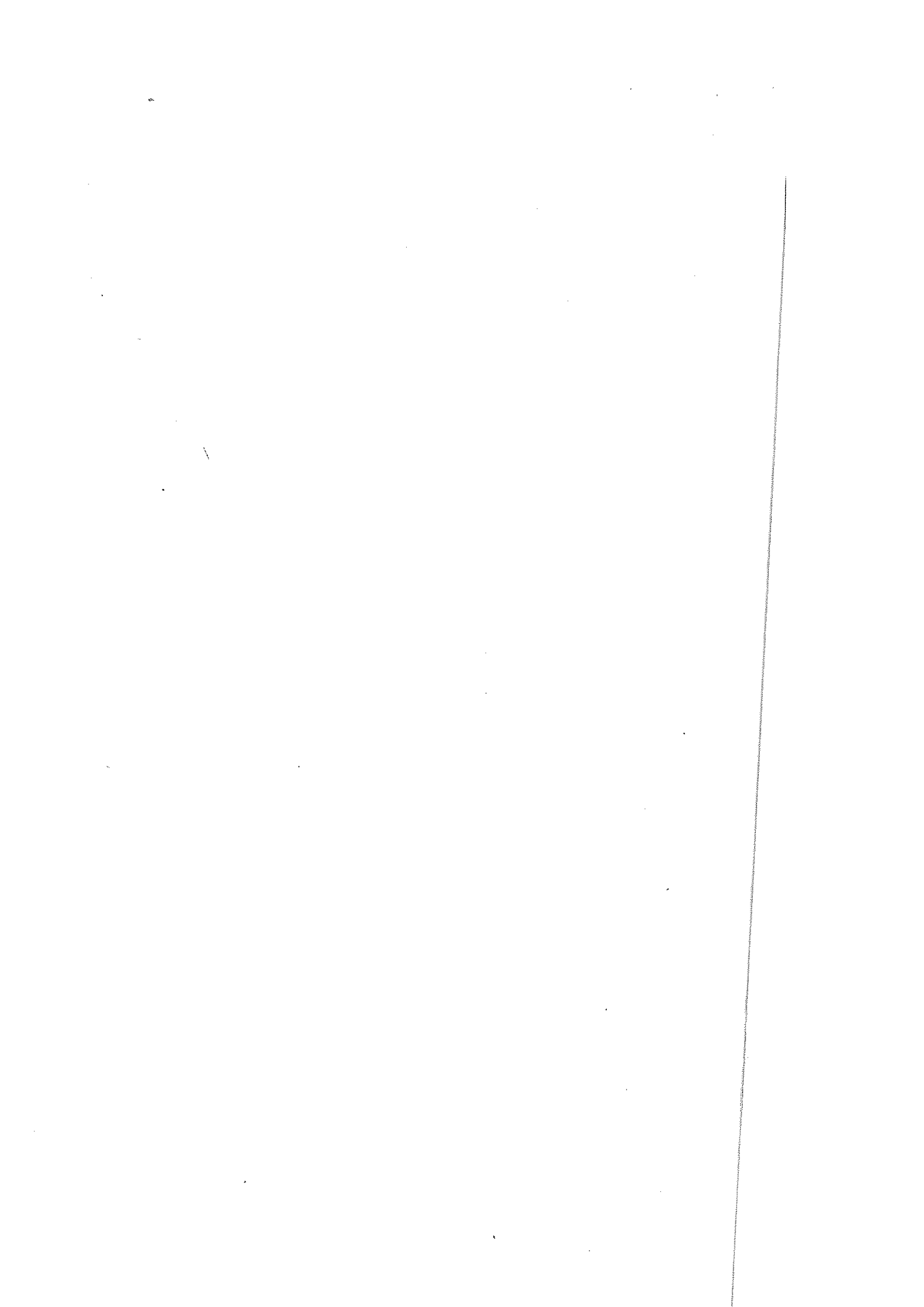
(5) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^n x \, dx$ નું લઘુકરણ સૂત્ર મેળવો, જ્યાં $n \in \mathbb{N}$.

(6) પ્રચલિત સંકેત માં સાબિત કરો કે $\rho = \frac{(1+y_1^2)^{\frac{3}{2}}}{y_2}$.

(7) વિધેય $z = f(x, y)$ માટે ઓઈલર નું પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો .

(8) જો $z = f(x, y), x = r \cos \theta, y = r \sin \theta$ તો સાબિત કરો કે $\left[\frac{\partial z}{\partial x}\right]^2 + \left[\frac{\partial z}{\partial y}\right]^2 = \left[\frac{\partial z}{\partial r}\right]^2 + \frac{1}{r^2} \left[\frac{\partial z}{\partial \theta}\right]^2$.

— x —

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Sc. SEM :1, June : 2022

MATHEMATICS, US01CMTH51 (Calculus)

Date : 15/06/2022, Wednesday

Time: 9.00 to 11.00 am

Q.1 Answer the following by selecting correct choice from the options :

[10]

(1) $\cosh x + \sinh x = \dots\dots\dots$

- (a) e^x (b) e^{-x} (c) 1 (d) -1

(2) If $y = (ax + b)^{-1}$ then $y_n = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{(-1)^n n! a^n}{(ax+b)^{n+1}}$ (b) $\frac{(-1)^n n! a^n}{(ax+b)^n}$ (c) $\frac{(-1)^n a^n}{(ax+b)^{n+1}}$ (d) None of these

(3) If $y = e^{m \cos^{-1} x}$ then $y_1^2 = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{m^2 y^2}{1-x^2}$ (b) $\frac{m^2 y^2}{x^2}$ (c) $\frac{m^2 y^2}{1+x^2}$ (d) None of these

(4) If $y = \frac{x^2-1}{x^2-4}$ then Y-intercepts is $\dots\dots\dots$

- (a) $-\frac{1}{4}$ (b) $\frac{1}{4}$ (c) 4 (d) -4

(5) If eccentricity $e = 1$ then conic is $\dots\dots\dots$

- (a) Hyperbola (b) Parabola (c) Ellipse (d) Circle

(6) The curve of $r = \cos 2\theta$ is symmetric about $\dots\dots\dots$

- (a) Polar axis (b) Normal axis (c) Pole (d) Polar axis, Normal axis and Pole

(7) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^3 x \, dx = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $\frac{\pi}{2}$ (c) $\frac{2}{3}$ (d) 1

(8) If $J_n = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \tan^n x \, dx$ then $J_n = \dots\dots\dots$

- (a) $\frac{1}{n-1} - J_{n+2}$ (b) $\frac{1}{n-1} - J_{n-2}$ (c) $\frac{1}{n+1} - J_{n-2}$ (d) $\frac{1}{n-1} + J_{n-2}$

(9) If $u = x^3 - 3xy^2$ then $\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = \dots\dots\dots$

- (a) $-6x$ (b) 6 (c) $6x$ (d) -6

(10) If $z = 3x^2y - 4xy^2$ is a homogeneous function of x, y then degree of $z = \dots\dots\dots$

- (a) 2 (b) 1 (c) 3 (d) 4

Q.2 Do as directed.

[8]

- (1) If $y = \sinh 2x$ then $\frac{dy}{dx} = \dots\dots$
- (2) If $y = \cos(2x + 1)$ then $y_n = \dots\dots$
- (3) If $y = \frac{2}{x^2 - x - 2}$ then horizontal asymptote is $\dots\dots$
- (4) True or False: Is the polar curve $r = 3 + 3\cos\theta$ Cardioid?
- (5) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^7 x \, dx = \dots\dots$
- (6) If $r = a(1 - \cos\theta)$ then $r_2 = \dots\dots$
- (7) If $u = \frac{x^3 + y^3}{xy}$ then $x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} = \dots\dots$
- (8) True or False: Is $f(x, y) = \frac{\sqrt{x} + \sqrt{y}}{x + y}$ homogeneous function of degree $-\frac{1}{2}$.

Q.3 Attempt any Ten.

[20]

- (1) Evaluate: $\lim_{x \rightarrow a} (a - x) \tan\left(\frac{5\pi x}{2a}\right)$
- (2) If $y = e^{2x} \cos(5x)$ then find y_4 .
- (3) If $y = e^{3x} - \log(7x - 5)$ then find y_3 .
- (4) Find parametric equation of $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$.
- (5) Discuss symmetries of the curve $xy = 16$.
- (6) Express the point $(-\sqrt{3}, 1)$ in polar form.
- (7) Evaluate: $\int_0^1 x^5 \sin^{-1} x \, dx$.
- (8) Find the radius of curvature of any point on the curve $s = 8a \sin^2\left(\frac{\psi}{6}\right)$.
- (9) Evaluate: $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos^3(2x) \sin^4(4x) \, dx$.
- (10) Define: Homogeneous function.
- (11) If $u = e^x \cos y$; $v = e^x \sin y$ then find x .
- (12) If $u = f(x - y, y - z, z - x)$ then find $\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial u}{\partial z}$.

Q.4 Attempt any Four.

(1) State and Prove Leibniz's theorem.

(2) Find a, b, c, so that $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{ae^x - 2b \cos x + 3ce^{-x}}{x \sin x} = 2$.

(3) Discuss intercepts, symmetries, asymptotes, sign of function and hence sketch

the curve $y = x^3 - 3x^2 + 2x$.

(4) In usual notation prove that $r = \frac{pe}{1 \pm e \cos \theta}$.

(5) Obtain Reduction Formula for $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^n x \, dx$, where $n \in N$.

(6) In usual notation prove that $\rho = \frac{(1+y_1^2)^{\frac{3}{2}}}{y_2}$.

(7) State and Prove Euler's theorem for $z = f(x, y)$.

(8) If $z = f(x, y)$, $x = r \cos \theta$, $y = r \sin \theta$ then prove that $\left[\frac{\partial z}{\partial x}\right]^2 + \left[\frac{\partial z}{\partial y}\right]^2 = \left[\frac{\partial z}{\partial r}\right]^2 + \frac{1}{r^2} \left[\frac{\partial z}{\partial \theta}\right]^2$.

— × —

